

2 CENTESIMI

3 PARE

3 HELLEN

Preporučuje za Monarhiju
iznasa 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 9 par.
Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 3 cent.
Abbonament für die
Monarchie vierteljährig
4 K. Einzelne Nummer
9 Heller.

OMNIBUS

Isfakt svaki utork i subota
u 8 sati u jutro.

Esce ogni Martedi e Sabato
alle ore 8 ant.

Erscheint jeden Dienstag und
Samstag um 8^h vorm.

Za uvrštenje objava u
«Malom oglasniku» plaća
se za svaku riječ 2 para.
Najmanja pristojba 30 p.
Per le inserzioni d'avvisi
nel «Notiziario d'affari»
si paga per ogni parola
2 cent. l'assa minimale
30 centesimi.
Jedes Wort im «Kleinen
Anzeiger» kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Vlastnik i izdavač:
TISKARA LAGINJA I DR.

Uprava i uredništvo — Administration e Redazione — Administration und Redaktion:
Tiskara LAGINJA I dr., POLA — Via Giulia br. 1.

Odgovorni urednik:
JERKO MAHULJA.

Istarski Hrvati i Slovenci!

Dne 13. junija tek. god. birati nam je zastupnike u carevinsko vijeće.

Pred četiri godine smo njih birali, te po zakonu imali bi biti tek do dvije godine pozvani na izborni čin.

Koji je tomu uzrok?

Na carskoj palači u Beču stoji velikim slovima uklesano: «Pravednost temelj kraljestvima». I naš temeljni državni zakon jasno i svečano proglašuje i priznaje jednaka prava za sve ljude i narode u državi.

To načelo imalo bi vrijediti svuda i svagdje u prosvjetljenim državama, a poimence u takovim, u kojima skoro izključno cielo pučanstvo ispovjeda nauku Isusa Krista, kao što u našoj.

Kod nas mjesto toga vrijedi načelo: «Razdvajaj i vladaj». Prama tomu dijeli se narode u gospodujuće i službujuće, a i u pojedine narode, umjesto kršćanske snošljivosti i ljubavi, uvadja se i stvara bratomorni boj do iztrage.

Službujući narodi, kojima nebi se imalo dati jednaka prava kao drugim u jezikovnom, narodnom i prosvjetnom pogledu, bili bi Česi, Ukrajinci ili Rusini, Slovenci, Hrvati i Srbi — dakle sve samo Slaveni, koji sačinjavaju preko polovice države.

Zastupnici ovih naroda na carevinskom vijeću složili su se u obranu svojih po zakonu zajamčenih prava te su odlučno uskratili vladi, nakonjenoi samo gospodujućim narodima, srestva za nepravedno vladanje i ona njih nije mogla postići.

Vlada, umjesto da promjeni način vladanja prama pravednim zahtjevima tlačenih naroda, raspustila je carevinsko vijeće i raspisala nove izbore.

Ovim izborima imadu ti tlačeni narodi izjaviti se, da li se slažu sa zahtjevima svojih dosadanih zastupnika glede jednakopravnosti svih naroda, ili su zadovoljni, da njih se drži kao podređene, manje vrijedne narode.

Hrvati i Slovenci Istre!

Tko se ovcom čini, vuci ga prožderu.

Smetnimo dakle našu janjeću ćud, te odlučno, svijestno i složno svi na izborno polje.

Dne 14. maja 1907. našim nastupom skinuli smo lažnu stoljetnu krinku sa lica naše zemlje, te pokazali prijatelju i neprijatelju, da je Istra hrvatska i slovenska zemlja i takvom hoće da bude.

Dan onaj zlatnim je slovima upisan u povjesti našeg narodnog preporoda.

Dojdućeg 13. junija moramo svi zasvjedočiti, da hoćemo i zahtjevamo. da se svuda i svagdje poštuju i uvažuju naša jezikovna i na-

rodna prava, da se naš narod smatra i drži jednakopravnim sa ostalim narodima u državi i tako s njim postupa, da se našem narodu dadu nužne pučke, poljodjelske, obrtne, srednje i više škole, da se stvore i oživotvore shodne naredbe na zaštitu od propasti malog i srednjeg posjeda, bilo ustanovljenjem neodsvojive njegove količine, bilo umjestnim i snosljivim razduživanjem istoga, da se odluče i provedu nužne cestne, željezuličke i vodne gradnje — u kratko da se podigne u našem narodu prosvjetno i gospodarstveno stanje.

Dajemo državi, što njoj ide, pa je dužna i ona, da nama dade, što nam po Božjem i ljudskom pravu spada.

Nećemo maćuhe, nego majke!?

Zasvjedočiti ćemo pak tu našu volju i odluku, budemo li svi onako složno i još brojnije odali naše glasove za iste one mužve, za koje i 14. maja 1907.

Poznate njih svi. Krv su naše krvi, naše gore list. Cijeli su svoj život posvetili dobru i blagostanju našega naroda.

U njihovom dosadanjem radu razložen nam je jasno i njihov program, te dan najbolji zalog njihovog budućeg nastojanja.

Izbornici Hrvati i Slovenci!

Središnji izborni odbor, saslušav i važiv želje izbornika iz svih kotara, jednoglasnim zaključkom predlaže Vam, da dne 13. junija 1911. svi dadeće svoje glasove za naše predložnike, koji jesu:

MATKO MANDIĆ u Trstu

za 1. i 4. izborni kotar (Buje-Piran-obćina Kopar; Podgrad i koparska vauština).

Dr. MATKO LAGINJA u Puli

za 2., 3. i 5. izborni kotar (Poreč-Rovinj-Vodnjan-Motovun; Pula sa obćinama Mali Lošinj i Osor; Pazin-Labin-Buzet i obćina Barbau).

Prof. VJEKOSLAV SPINČIĆ u Voloskom

za 6. izborni kotar (Volosko-Kres-Krk i obćina Veli Lošinj).

U broju naših glasova odrazit će se naša moć, a pobjedom naših predložnika gradimo si bolju budućnost.

Zato svi složno k žaram!

PAZIN, dne 30. maja 1911.

Za središnji izborni odbor Političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri

Predsjednik:

Dr. Dinko Trinajstić, v. r.

Pazite na izborne legitimacije. Ovih dana počeo će kapitanat razasijati po pošti izborne legitimacije na sve one, koji su upisani u izbornoj listini i to na dom. Zato upozorujemo sve naše, a svaki naš da o tome uputi prijatelja i znanca, da svaki pazi te dobije legitimaciju i oni koji su promijenili prvašnje stanovanje, da se pobrinu te im legitimacija bude uručena. Svi oni pako koji ne budu dobili legitimacije, recimo najkasnije do 8. Junija ili pet dana prije Antonje, a znaju da su u listini ili bi morali biti usljed reklamacije, da svi ti dodju uz vrijeme to javiti u Narodni Dom, pak će im se legitimacija reklamirati na kapitanatu. U Narodnom Domu za sve stvari od izbora, stoje naši ljudi u službi od 9 uri do 12 i od 3 ure po podne dalje.

Za što ne ćemo socijalistu?

Gospodar. program socijalistične stranke ne može se razlikovati od našeg. Mi nemamo u našim redovima bogataša i kapitalista, nego je snaga našeg puka u Istri u tešku i radniku. Naš narod u Istri bio je od pamtičevka guljen i isisavao od latinskih pljavica, pa je za to trud naše stranke išao najprije za tim, da u druženju naroda i promicanjem njegova blagostanja oslobodi istarski puk iz rala bogataša kamatnika. Naši su zastupnici jedini, koji se sa uspjehom zauzimaju za radništvo u Istri a navlastito u Pulji. Temeljni kamen našeg programa je ekonomsko oslobodjenje najsiromašnijeg sloja pučanstva, pa radi toga, sti trebaju nama socijalisti?

Ako promotrimo kulturne težbe socijalističke stranke, vidjet ćemo, da su manje i slabije od naših. Socijalisti hoće da se narod školama prosvjetli. A mi? Ne borimo li se rukama i nogama za škole; ne leže li odavno u Porčeu dolbe za 63 naše škole za 12.000 naše djece što ih nema; nismo li morali čuvstiviti život saboru i općicama da izvjestimo obećanu školu u Pulji; ne uzdržavamo li mi sami svojim trudom mnoštvo Družbinih škola? Pa za to, što će nas u tom socijalisti podučiti?

Socijalistički politički program iste je jednakeje svih ljudi pred zakonom, jednakost u pravicama i dužnostima za sve narodnosti i za sve jezike. A zar to isto ne tražimo i mi? Borili smo se za opće izbornu pravu u državi, vapijemo ga i za pokrajine i za općine. Premda smo puno brojniji u Istri od Talijana, ne istemo da ih sebi podložimo nego da im budemo jednakopravni u svim granama javnog života. Može li biti drugog socijalističnog programa od ovog našeg?

S puta po Italiji.

Kad netko dobro upozna taj narod, posebice u južnoj Italiji, jer u gornjoj Italiji ima kao i svagdje, što opet ponavljam, i dobra pored laza — kad, velim, taj narod upozna, ne može, o njem suditi povoljno ni laskavo. Meni je uz to još više nesimpatičan, što mi je mnogi član toga plemena znao dobaciti — i ne jedan put! — da sam član naroda, koji »svijetle jede! To su mi kao Hrvatcu često dobacili inteligentni Talijani! Vidio sam u jednom talijanskom djelu, kojemu se ne mogu sjetiti naslova (znam da je nešto lično kao »Oesterreich-ungarische Monarchie in Wort und Bild«), Hrvate nazivao kao prave divljake, koji žive pod šatorima kao cigani. I nije se našao talijanski Lozovina koji bi ustao protiv te očevidne laži! A kad bi se tek u nas, to, mislim, ne bih trebao g. Lozovini da napose spomijem,

Mi dakle ne trebamo socijalističnog nauka ni na gospodarskom ni na kulturnom ni na političko-socijalnom polju, jer ga u svemu iopu najbolje uči i pomaže naša narodna hrvatska počta škola.

I za to je napravljeno i smiješno kad na sve socijalisti besecju iste pogrije i tužbe kao na talijansku stranku, koja bi htjela držati naš narod u sušanstvu i živiti od njegova truda, koja nam ne daje škole ni prosvjete, koja bi htjela da manji zapovjeda većemu. Mi ćemo najprije osigurati našem narodu moć i jednakost sa Talijanom pa onda ćemo se makar poigrati socijalista. Ali dok traje sadašnje stanje, mi bi bili krvnici samih sebe, ako bi prigripli socijalizam, koji u Istri nije internacionalan nego talijanski. To se vidi i po tom, što njihov list u Pulji nema ni slova u našem jeziku, dočim socijalistički list u Dalmaciji, gdje Talijana skoro da i nema, piše u oba jezika. To su dokazali i onda kad su glasovali podporu Legi, o kojoj su stopta pisali da služi samo za potajnicvanje naše djece i to sjajno dokazali spomenuvši mjesta u kojim se drže Legine škole i gdje samo naš narod prebiva.

A najpoglavitiji uzrok radi kojeg ne možemo trpiti socijaliste u Pulji jest ona krvava nepravda, koju su nam nevjerno i himbeno za Judin novac nanijeli dana 23. maja 1907., kad su svojim glasovima srušili našeg pučkog kandidata a pomogli do pobjede zastupniku kapitalista i kamore. Proti kojoj su do onda sipali otrov, nazivali ju lupežicom i varalicom, sluškinjom svih gospodara za interese. I takovo su stranci oni, oni sami, izabrali zastupnika jer bez njihovih 1200 glasova, među kojima su zaveli i drugove slavenske krvi, naš bi pučki čovjek bio izabran pa bi bilo danas bolje i njima i nama.

Za to se nesmije naći ni jedan čovjek našeg roda, koji bi dao svoj glas socijalisti Lirussu na 13. juna. Svojim zlodjelom od 23. maja 1907. oni su nas odbili od sebe. I premda su nam blizi i kao ljudi stoptu miliji od kamorasa Talijana, ne će imati naše pomoći, dok ne poprave i ne okajnu grđnu nepravdu što su nam nanijeli na zator istine, slobode i pravice.

Pučko slavlje u Pomeru.

Neđelju prije podne dočekana na kolodvoru od naše vatrene mladeži prispijela je buzetska sokolska glazba. Odmah se je uputila u naš »Nar. Dom«, gdje se je imala pod zvukovima naših koraćica izvesti glavna proba sokolskih vježba.

Iza drugog sata popodne krenuše sokolaši te muški i ženski podmladci, svi u odorama ispred »Nar. Doma« po četališti Carrara, ulici Campo Marzio i mimo tržnice na prementursku cestu. Glazba nije po nalogu policije smjela da udara

do iza Počivalnikove kuće na netom spomenutoj cesti. Uz obje strane krasne povorky sokolaši i sokolajice iza ove slijedilo je mnoštvo našeg naroda razne ruke muškog i ženskog počam od djece pak sve do dobrog čovjeka. Svi pjeske.

Bilku taj agrarnog vrta iza suda posakrilo se jedno dvadeset junaka riječi i kamena a među njima i učitelj Piazza (macestro esemplare fuori ed in iscuola). »Junaci« su ovi pustili proći sokolaše i cijelu povorku a tek kad je ova bila skoro prošla mimo njih stali su se derati s raznim »evniva«, koje su ali zaglušali živio poves utukali. Na to htjedose »junaci« sa visine kamenjem na naše. Čim je naša mladež to opazila sruila je kao jedan čovjek uz brjieg proti njima. Da nije bilo stražara slabo bi bili moji taljančići prošli. No — jedan od njih je bio ipak takove sruće, da su ga prenijeli onesvještenog i sa razbitim prednjim zubu u bolnicu (Živio Marko!).

Veće usreće nije bilo.

Ispod Kamika dočekaše nas braća Vinjuranci i Banjoli u velikom broju. Nakon izmjenjenih pozdrava krenusmo svi dalje prama Pomeru, ispred kojeg su nas čekali ponosni Medulinici i kršni Ližnjanci pod trobojnicom.

Pomer sam nas je krasno primio. Ispod zelenog slavoluka na kome je bio napis »Dobro došli« udjosmo u selo. Sve nas je veselo pozdravljalo osim Matsine (reka je: »Rado bi ali... nemogu!« — Sirota!)

Puteu nas je uztrajna glazba zabavljala raznim narodnim koraćicama. U pauzama pjevalo se je sve u šestnajst. Medjutim je sunce žeglo.

Na ulazu livade određene za javnu vježbu našeg Sokola pozdravise pomerski prvaci iz svog g. župnika našeg borca dra. Laginju, koji se je na pozdravu onako po pučku, kako samo on već znađe, zahvalio prozborci i nešto o važnosti ovih dana za naš narodni život. Malo iza toga se je dr. Laginja vratio u Pulu, jer je morao radi ponedjeljske skupštine u Levada (Poreština) još nedjelju veter otputovati.

Gostiona Jelčićeva bila je uzeta na juriti. Sve je htjelo hladnog piva. Vruće je bilo!

Nakon odmora započese vježbe na otvorenom. Krasno je bilo vidjeti onaj četveroakutni zeleni prestor ograden sa par tisuća naroda. Skladne proste vježbe ženskog i muškog podmladca uz zvukove buzetske glazbe zadivile su sve prisutne a osobito naše male Pomerce i Pomerke, koji su uprav kličali ed veselja. (Ove neće sjegurno potaljanditi kamorara!)

Buru povladjivanja odnijese vrsta odraslih sokola, koji su svi precizno izvadjali razne teške vježbe.

ali da hrvatski želuci, hvala Bogu, po pridonu d'oma našega, a i našoj kulturi, nijesu još ni za konjetinu, to se je dokazalo, kad su ju po primjeru drugih »kulturnih« gradova pokušali sjeti i u Zagrebu, da i sirotinja dobjie jeltinjaje mesa, ali je to produćeće svećano propalo.

Naša raja voli svoje konje prodavati Talijanima, nego da ih jede.

Pered svega toga ja ne bih još uvijek odgovarao g. Lozovini, makar je moje putne biljeske sudio a talijanskog gledišta. Nu ne mogu na ino već zate, što mi je g. Lozovina štošta podmetnuo, a to mi nije svejedno.

Tako sudi g. L. da moja »opažanja povučiva na »istini«, da su moji dojmovi »zagrijljivi po talijanski narod«, da »Matica Hrvatska« nebi smjela dozvoliti okvirnim neistinama ruglu izvrgaviti karakter Talijana itd.

Iza vjeba zaturbi trublja, narod svgrne na jednu stranu, gdje već stoji na stolici g. Stihović, da ga kao starosta Sokola pozdravi, da se zahvali Pomercom na gostoprinstvu a svim ostalim iz okoliše i iz Pule na dolasku u Pomer i opet svima ukupno na prisustvovanju javnoj vježbi i na uzornom redu, koji da daje naslutiti bratstvo i slogu, što će nas dne 13. t. mj. prodičiti po svuda, gdje se hrvatski govori a i dalje. Još su zastupljenom mnoštvu progovorili pokraj. zast. g. Kirac i dr. Scaler ističući važnost sadašnje izborne borbe.

Iza toga sakupise se odmah pjevaci i Liepa naša... zaori Pomerom. Svi ju slušase otkrite glave. Kroz cijelo vrijeme su se orili živiočlici i razni poklici proti Riziju i njegovoj svotji.

Tako je došlo 8 sati. Glazba završa, povorka se složi i s Bogom, zdravo braćo Pomerici. »Živio« liete zrakom, ruke se stakaju. Mladež a i drugi prijete da će taljanisti slabo proći, ako se budu u Pulji samo makli.

Došli smo malo prije desete u grad. Nešto stražara dočekalo nas i rekohće nam da ne smijemo ni pjevati ni inače davati oduška svom čučenju. Zaskripnuli smo zubima tješeci se time, da će nas taljanisti izazvati pak da ćemo onda mi početi... Ali se prevarismo. Mnogo ih je bilo na uglu ulica Giulia i Campo Marzio, mnogo ali i mnogo... kukavica.

Iz jedne kuće između ljekarne Rodinisa i dućana Manzoni bacio je netko komad stakla za nama (po taljansku!).

Nekoje krasotice taljanke (?) dočimale sa prozora našim djevojkama i ženama riječ »p...« zaboravljajući valjda pri tome, da nebi bilo Marine nebi imale tolikog... šika i elegancije, drugim riječima da živu samo od... —

Kraj Arco Romano ukralo su neke de lije taljanske našem čovjeku, koji je pomalo otraga povorka sa svojim sinčićem išao, klobuke i odmaglili (Viterboli).

Pomerski izlet pokazao je našu jakost i sjegurnost a taljanski kukavičluk i kašabrež i kulturu (?).

Izborne vijesti.

U petak dne 9. t. mj. od 8 sati na večer dalje vršit će se u velikoj dvorani »Narodnog Doma« javna izborna skupština. Dođijte mnogobrojni!

O sastancima.

Prošle subote večer bila je četvrta javna izborna skupština u velikoj dvorani našeg »Narodnog Doma« punoj izbornika. Opaža

Ako je g. Lozovina, Bog zna po čem, tako osjetljiv za čast i slavu Italije i Talijana, za to, još mislim ja, ne mora i »M. H.« g. Lozovini za volju pjevati pjesme Italiji, nitu pjesnjaci »iredenti«, a još manje njezinoj »mularije«. A ako se već »camorra« i »mafija« braniti mora, to ju neka brani Talijan, a ne Hrvat, a najmanje u »Matici Hrvatskoj«!

U ostalom ja nisam jedini koji tote sudi o Talijanima napose o njihovom karakteru, pa ću biti tako slobodan poslužiti se drugim »očelima«, neka se vidi, da nije baš »prvi Ivekvić«, koji je ocrtao i lica strane onih Talijana, koji danas žive.

Njekoliko decenja je mienja cijeloga karaktera jednoga naroda, pa zato još danas vrijedi ono. što je pred 40 godina mislio Hippolyte Taine. Ja ću navlaštito toga pisca, kojemu g. Lozovina ne će valjda onako lako i odlučno dobaciti riječ »paradok«.

ne da zanimanje izbornika raste od skupštine do skupštine. To je činjenica koja nam daje neslutiti skorbu pobjedu.

Na duhovski poneđeljak vršile su se u Medulinu i u Ližnjaju. U ovo selo pobrljo je pod trojčicom skoro i cijeli muški Medulin u pobjede svojih braći.

Na obim skupštinama vladali su potpuni red i odusevljenje. Ližnjanski »deligat« pristuvovao je dobrom djelom skupštine, dok se nije napokon na savjet starijih ljudi povukao i sakrio osramoćen i izvijačan od cijelog pučanstva Ližnjana.

Puljaki izborni odbor »Hrvatske pučke stranke« obavio je dosada što u gradu a što u okolici petnaest javnih izbornih sastanaka. Do uključivo dođuje nedjelje obaviti će ih još se da m za ovaj izborni urez.

Prof. Spincić obavio je mještje drugdje zaposlenog kandidata dra. Laginje dne 5. t. mj vrlo uspjelo skupštinu u Malom Lošiju. Dođuje nedjelje na večer moć ćemo kazati da smo održali u puljsko-malostoljinskom izbor. kotaru ništa manje od 23 (dvaestitri) javnih izbornih sastanaka.

Evo rada!

Za dođujuć nedjelju dne 11. tek. mj. urekao je izborni odbor »Hrvatske pučke stranke« u Pulj ove

Izborne skupštine:

1. u Muntiću u 9 $\frac{1}{2}$ sati,
2. u Kavranu u 11 sati,
3. u Motvoranu u 11 $\frac{1}{2}$ sati,
4. u Lohorici u podne,
5. u Marčani u podne,
6. u Valdebeuku u 3 sata,
7. u Premanturi u 3 sata,
8. u Karnici u 3 sata,
9. u Divišićima (Filipan) u 3 sata,
10. u Vinkuranu u 4 sati,
11. u Raklju u 5 sati te
12. kod sv. Pavla (Barban) u 5 $\frac{1}{2}$ sati.

Preporučamo svim našim vjerdijim ljudima da živo uzrude na tome da budu sve te skupštine mnogobrojno posjećene. Našim istomišljenicima iz grada pak preporučamo da pobrlje barem na ona mještja koja su bliže grada Pule, da se s okoličnom pobratime i da se u istinu obistone riječi »Giornaleta«, da se okolica približuje Pulj, ali ne taljanskoj već hrvatskoj.

Skupština na otoku Krku.

U nedjelju dne 11. t. mj. u 9 $\frac{1}{2}$ sati u jutro obdržavati će se u Sv. Vidu kraj Malinice pred crkvom Sv. Mihovila javna izborna skupština otoka Krka sa sljedećim dnevnim redom:

- I. Otvorenje skupštine; o proslavi 40-godišnjice prvog istarskog tabora i o predstojećim izborima za carevinsko vijeće;
- II. Izvještaj naših zastupnika o njihovom radu u pokrajinskom saboru i carevinskom vijeću, te o političkom položaju u opće;
- III. Možebitni predlozi i daljnji govori o predstojećim izborima.

Otočani! Pobrlje u što većem broju na ova skupština, te tako i činom zasvjedočite najhrvatskije obilježje ovog našeg kotara.

U Krku, dne 3. lipnja 1911.

Za središnji i kotarski izborni odbor:
Dr. Anton Antončić.

Mjesne vijesti.

Gosp. voditelju kotarskog poglavarstva!

Jedan Vas pisarnički pomoćnik, koji imade vrlo mnogo posla s izbornim operatom, previše polazi i u vrijeme službenih sati u »Casino commerciale«. Ovo njegovo držanje nam je surviše sumnjivo a da nebi Vas na to morali upozoriti.

Gosp. upravitelju pošte!

Motimo vas, da podučite nekoje vaše podčinjene, koje čete i vi dobro poznavati, da predaju izborne legitimacije svakoj odrasloj osobi koju u otusnosti odnornog izbornika oduju kod kuće. Kamo bi došli da se drugče radi?

Narrasi delle gesta di „quei della Nona“.

Ci scrivono dalla città:

Qualche tempo fa assistetti per caso ad un dibattimento penale. «Quei della Nona» avevano denunciato un pescatore di Ližnjaj per pesca con dinamite. Avrei tenuto ancor oggi in me la nausea che provai in quell'occasione verso la Camorra e i suoi organi, ma venne a proposito il «Giornaletto» a scuotermi dall'oblio col suo articolo sul commissario governativo di Graz, che di questi giorni fece una visita rigorosa persino (che azzardo!) nei negozi liberali-nazionali della città e scoperse, sembra, qualche cosetta sempre sfuggita agli occhi di «quei della Nona» municipale, che hanno buonissimi occhi però quando si tratta di visitare i lattai «Kranzi» e per esempio il negozio della nostra Valburga. «Quei della Nona» avevano dunque sequestrato al Mercato 6 branzini perché... uccisi con dinamite. Curioso che proprio quel giorno il pesce era scarsissimo e carissimo. Il sequestro avvenne alle ore 9 ant. Il pescatore, sentendosi innocente, corse difilato al Capitanato insistendo che i branzini venissero visitati dal sanitario governativo. Protestò con voce concitata contro le continue persecuzioni degli organi annonari e indusse così il Capitanato a persuadersi e mandare una guardia all'Ufficio annonario a ritirare il pesce. Ma alle ore 9.25, dunque dopo soli 25 minuti, la guardia ritornò a mani vuote perché... del pesce non vi era traccia.

Ritorniamo al dibattimento. Quel tale «della nona», che aveva operato il sequestro, fu escusato quale testimonia. Egli parlò con meravigliosa cognizione di causa, come si fosse accertato che il pesce era propriamente ucciso con dinamite. Egli cioè portò il pesce dal Mercato all'Ufficio (5 minuti), fece accendere il fuoco e bollire l'acqua (10 minuti), lessò un brazino (10 minuti), lo sezionò e fece le sue brave constatazioni (5 minuti). Poi, a sgravid di coscienza (ch!) lessò un altro brazino (10 minuti), lo sezionò e fece nuovamente le sue brave constatazioni (5 minuti), e allora convintosi, che il pesce era propriamente ucciso con la dinamite... lo distrusse.

Il giudice — con mia gran meraviglia — non comandò il testimonia, in che modo avesse «distrutto» i branzini e dove li avesse gettato. Cominciai già a dubitare che quel giudice non conoscesse lo assioma dell'indistruttibilità della materia, ma giusto allora egli si alzò a sentenziare.

Trattenni il fiato, tremai per la sorte del pescatore ma respirai subito con sollievo quando udii dalla bocca della Giustizia queste lapidali parole: «la guardia avrebbe dovuto cercare i branzini... nelle pentole dei commissari dell'annona».

Quel tale «della nona», sentendosi male in gambe dopo questa prova di «slavizzazione» del Giudizio, andò poco dopo in pensione.

Pifferi di montagna.

Sotto questo titolo il «Giornaletto» del 3 corr. parla di due messeri i quali a Peroi a fare della propaganda in senso croato, dove furono accolti ostilmente.

Senta il «Giornaletto»: I messeri non furono due ma quattro. I capi di Peroi più influenti li accolsero fraternamente ed erano tutto il tempo (4 ore) in loro compagnia. S'improvvisò un'adunanza riu-

scitissima nell'osteria del nostro amico Obrad Gjurgjević. Tentò di parlare anche un percoice addetto al servizio di dazio comunale, ma incalzato dai suoi contrarrai amise ben presto il suo balbettare, che era diretto a neutralizzare quei pochi elettori. L'addetto comunale si guardò bene dal pronunciare qualche verbo ledente i quattro e non già due messeri croati. Altroché accoglienza ostile!

Il resto lo diranno gli elettori di Peroi stessi addì 13 corr.

Non scherzare!

A certi occultati provocatori e distributori postali, creature frankiane, ed al loro capo sia detto una volta per sempre che essi non sono chiamati a dare lezioni di servizio ai loro colleghi portalfettere. Sieno avvisati!

Per Pola se dixè.

Se dixè che a Sissan ghe xe una testa de videl che ghe occori la ... comare.

Se dixè che la diplomatica sostitutrice del corrispondente del Giornaletto a Sissan la se ga za penti de gaver accettata una responsabilità cossi grande.

Se dixè che l'ultima collaboratrice del Giornaletto la ga paura de perder el servizio comunale e che perciò no la vol far come Pesante.

Se dixè che al Capitanato i credi che basta consegnarghe le legittimazioni alla posta... de Sikići.

Se dixè che no (!) xe miga vero che Rizzi gaversi fatto una... tombola fora de la carrossa co 'l andava a Nerezine.

Se dixè che i cavai e i m.... del Giornaletto i ga paura de perder la biava stavolta.

Se dixè che l'altro giorno i pompieri Rizzi, Albanese, Timele, Salata ed altri i ga tanta de distudar la pesante fiamma, che arde già da settimane.

Se dixè che Domenica de sera al ritorno dei nostri da Pomer, un «giovane» xe tornà a casa con due denti de meno.

Se dixè che la Camorra ga mandà Quirin Fabbro galoppiar a Pomer con promesse de strade e pompe (de Lisgnan!) (I poteva trotar qualche più furbo! — un che lo conosce da anni...!)

Se dixè che se Quirin Fabbro torna venir a Pomer come galoppin, noi altri lo proclamaremo el più coraggioso omo del mondo.

Se dixè che i nomi dei «elettori» stampati sotto el proclama elettorale de Rizzi, i xe stai copiai dalle liste senza badar che molte de lor xe stati cancelladi per certe fazende de paragrafi.

Se dixè che Rizzi xe tanto sicuro de Pola che 'l tegnerà un comizio publico.

Se dixè che Ivandić, Albanese, Timeus, Bregato e compagnia i parla a nome de Pola, perché i xe nati sotto l'Arena.

Da Lussinpiccolo.

L'impostura e la tremarella del rinnegati.

Ogni lussignano che lesse la cronaca fatta dal corrispondente del «Piccolo» circa i comizi tenuti giorni fa dalla camorra su quest'isola, senti chi un senso di ribrezzo, chi la più grande indignazione e chi ce rise a crepelle.

«La gran folla di gente che s'avviò al teatro Bonetti... che si gremì tutto di popolo» constava di una cinquantina e nelle gallerie di una quindicina di curiosi, comprese le signore e signorine (apparentemente, è naturale, all'aristocrazia), vari nerezinci, cucćacci e veloselci, non esclusa

l'inclita mularia. Ecco tutto! Notiate che Lussinpiccolo conta circa 5000 abitanti!

Un sì ridottissimo numero di proseliti è la più palpabile prova dell'impotenza della setta camorristica. L'isolamento in cui cadde è completo.

Quanta avversione e timore allo stesso tempo sente il canagliume senza patria alla terribile propaganda dell'«Omnibus», che s'azzarda a scoprire e predicare la verità, lo addimostrano i cavilli, sofismi e sotterfugi, di cui gli italiani-artificiali si valsero in quel comizio, senza naturalmente poter smentir nulla.

Il colmo dell'impudenza.

«Le armi adoperate dai preti (leggi: veri lussignani) per gettare il discredito sul partito italiano (leggi: masnada di rinnegati) sono le calunnie, le sfacciate bugie, ecc. ecc.» — disse la camorra al suo «comizio».

Da dove trae le proprie origini la popolazione lussignana dall'occidente o dall'oriente? E' una calunnia dire che l'erario publico investì ben 160.000 corone per l'edificio scolastico, quando si poteva benissimo risparmiare col restauro del vecchio, come si fa appunto oggi (per fini criminali di cui parleremo a suo tempo) e che in tale scuola non s'insegna a quelle innocenti creature altro che l'apostasia nazionale? E' forse pura una bugia parlare della nuova tassa indipendente sul vino e sulla «bevanda»? Magari lo fosse! E' una calunnia che il Municipio s'è indebitato fino agli occhi (213.400 Cor. interessi ammontano 10.199 Cor. annue!) e che in quest'epoca di crisi economica si diede il lusso d'introdurre la luce elettrica, che costa soltanto all'erario comunale il prezzo conveniente di annue 12000 Cor.? S'ebbe oltre ciò la sfacciataggine dire che per tutte le opere intraprese dal Comune non si domandò il denaro nè ai preti nè alla chiesa, tacendo però ch'è il sudore e sacrificio del povero popolo l'unico contribuente.

Il canagliume l'ha sempre contro i preti e contro la Chiesa, poichè sono gli unici che non poterono soggiogare. E il cielo ci liberi da simile flagello, giacchè la banda degli empi profanerebbe eziandio questo sacro recinto lasciandoci dai cari nostri antenati.

Tutti sanno quante istanze, preghiere e passi fecero i veri lussignani, onde ottenere una semplice scuola elementare, senz'esito alcuno; è di pubblica notorietà che nemmeno alla «Družba» permiserò d'erigere un istituto d'istruzione sana sul terreno acquistato nei pressi di «Jamina». Ebbene la setta rinfaccia ora a noi, che siamo quelli che vogliamo mantenere il popolo nell'ignoranza! Un tanto sa tanto di spudoratezza, che veramente stomaco troppo.

Parla il Messia...

«I nostri avversari, croati, parlano sia stato io colui che introdusse la sopra tassa sul vino, ciò che non è vero: è il vostro Comune che la creò». — Lo sappiamo bene; ma siccome questo non ha la facoltà d'introdurla senza la sanzione del rispettivo deliberato da parte della Giunta provinciale, è questa, alla cui testa sta il Rizzi, che la approvò respingendo tutte le proteste e i ricorsi dell'intera popolazione.

Segui dicendo che colui che non potesse pagare la sopra tassa sul barile di vino, ne prenda mezzo, ovvero si limiti a comperarne un litro e se non può neanche questo, beva... acqua!

Bravo! l'infelice giornaliere che lavora e struscia tutto il santo giorno per poter sostenere a stento la sua numerosa famiglia, lo si priva di ristorarsi persino con un bicchier di bevanda: è condannato dai signori a bere acqua... Ciò è inumano!

Oni kantaju kod punih žmujli
A naši plaćaju žulji

Il programma, poi, del candidato della camorra è degno di questa: la solita farsa, che non pertanto ridusse la popolazione di quest'isola alla depressione morale ed alla completa rovina economica. Per cui dobbiamo raddoppiare ogni sforzo onde distruggere una buona volta il seme malefico gettato dalla turba nera dei traditori.

Avvertimento alle autorità politiche.

Notiamo che alla testa della «gran folla» presero pure parte ai comizi della camorra i maestri provinciali di Neresine ed Ossero, gridando a squarciagola: *Evviva Lussino italiano!* Or domandiamo un po' al sr. Piperata, all'ispettore scolastico, se vorrà, potrà e saprà compiere i doveri inerenti alla sua carica? Ma, già, da un ex-corrispondente del «Popolo Istriano» e del «Giovane Pensiero», sappiamo bene quanto si può sperare. Indi rivolgamoci all'i. r. Capitano distrettuale: compia lui il suo dovere, se pretende che crediamo alla sua imparzialità.

La setta in azione nefanda.

Come se alla banda nera di rinnegati non fossero sufficienti tutti i mezzi illeciti e scandalosi di cui dispone per adescare l'inscienti e dei gonzi, abusando delle autorità locali e tener sotto i suoi artigli i bisognosi; come se non fosse ancor bastante il denaro dei pii fondi ecc. ecc. — vedonsi in giro nella città certe matrone e satelliti della satrapia comunale, che col più turpe inganno raccolgono il denaro mai sufficiente per comperar voti e per dar da bere a tanti infelici prima e dopo le elezioni. Rendiamo attente le famiglie alle quali veramente stà a cuore il bene di questo disgraziato paese, di non cader nel laccio: la camorra, come vedete, trema dinanzi al grave pericolo della sua morte: quindi ogni mezzo è per essa fattibile. All'erta, lussignani!

Una scena comica.

Passeggiava il dott. Rizzi nella riva: Mentre passava dinanzi al Caffè Unione, sedeva presso un tavolo l'illustrissimo sr. Marinculic, fervente patriotta croato in America, oggi podestà di Neresine (capitale della Toscana) con altri neresinici.

Ad ogni costo voleva presentarsi al Commendatore, sicchè nel momento opportuno s'alza il Marinculic e con voce delicatissima, accento daniesco e pieno d'entusiasmo patriottico esclama in barba al Rizzi: *Sior deputato, la Hia sicuro che noi (battendo fortemente il petto) difenderemo la nostra talgianità.* Quegli ri-

spose: «Bravo, bravo!» — e ridendo s'allontanò. Disse allora l'eroe podestà ai suoi compagni: «Po' Boga, ma sam mu lipo rekai, če ne?» — «A mudro, mudro, brate!» — gli risposero i suoi seguendo il loro discorso d'alta politica (naturalmente nella loro madrelingua).

Biè.

Objava!

Od 1. Junja unaprijed prodaje se kod

IVANA LESKOVCA

Tržnica (Mercato) broj 36-37

svaki dan

svježi čajni maslac

i to u komadima od 1/4, 1/2 i 3/4 kilogr. uz cijenu od K 3/60.

Trgovcima znatan popust!

Svaki dan friških

Jagoda.

Trešanja

i ostalog ranog voća kao i jaja iz pazinske okolice dobiva se jedino kod

Antuna Udovičić-a

trgovca voća

Ulica Giosuè Carducci 59.

Svoj k svomu!

Preporučamo mlekarnu

Alois Bratož - Pula

Via Campomarzio, 3.

Preporučamo

trgovca mirodija ulja i vina

ANTUNA DOMINISA

PULA Via Marianna, 6.

Niske cijene.

Pogodne cijene.

Bogati izbor

ODIJELA IZ TKANINE I PLATNA
za odrasle i djecu

Tkanine u modernom nacrtu. Platno već moćeno.

Točna izradba. - Kroj moderan.

VELIKI IZBOR ODIJELA ZA DJECU.

KROJAČNICA PRVOG REDA

IGNAC STEINER

GORICA PULA TRST

KREDITNO I ESKOMPTNO DRUŠTVO

R. Z. s. O. J. PULA

Ulica Giosuè Carducci 45.

Uredovni satovi od 9—12 prije podne i od 3—6 poslije podne.

- prima a) štedovne uložke i ukamaćuje po 4 1/2 %.
- b) uloške na tekući račun.
- c) sedmične uložke na udjele.

Dava članovima predjume i kredite u svrhu poboljšanja njihovog stanja i gospodarstva.

Posudjuje svojim članovima kućne štedionice (škrablice).

Obavlja inkase, eskomptuje mjenice i dava informacije u svakom bankovnom poslu.

Svojim članovima daje društvo savjete u svem što se tleče različitih taksa i drugih finacijalnih poslova.

Ravnateljstvo.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Veliko skladište

kaca za kupanje, modernih kloseta, plin-akih svjetiljka, tuš-ke, Auerove mrežice, komad po 60 para; tuljaca za plinske svjetiljke, komad po 40 para.

Josef Brosina - Pola

Via Barbacani, 5.

Službeno ovlaštenu namještaj, vode i plina.

Novost! Sorve za dršćenju plina

Prevezimo u tu struku zasj-čajuće radnje te jamči za os-tdnu izvedbu i jeftino cijenu.

FILIP BARBALIĆ -- PULA, Via Sissano 12 Via Diana 2 preporuča svoje skladište.

Veliki izbor solidnog pokućstva za sobe i kuhinje.

|| MOBILI POKUĆTVO ||

Grande assortimento mobili solidi per camere e cucine.